

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

942

Vragen van de leden **Schouw** en **Sjoerdsma** (beiden D66) aan de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie en de Minister van Buitenlandse Zaken over *de uitzending van Bureau Buitenland over foute regimes die Interpol misbruiken* (ingezonden 3 december 2013).

Antwoord van Minister **Opstelten** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 14 januari 2014)

Vraag 1

Bent u bekend met de uitzending van Bureau Buitenland waarin gesteld wordt dat erkende vluchtelingen en mensenrechtenactivisten in Europa regelmatig op last van Interpol worden opgepakt?¹

Antwoord 1

Ik ben op de hoogte van de uitzending. Ik wijs erop dat Interpol een communicatiekanaal beschikbaar stelt dat nationale politiediensten kunnen gebruiken om, al dan niet wereldwijd, bekend te maken dat (bijvoorbeeld) een persoon wordt gezocht vanwege een verdenking van het plegen van een strafbaar feit. Interpol geeft zelf dus geen bevel tot aanhouding. Het is een organisatie die de samenwerking tussen politieorganisaties van landen en de uitwisseling van politie-informatie bevordert. De organisatie heeft zelf geen bevoegdheden in de aangesloten landen.

Vraag 2, 3 en 4

Worden er in Nederland personen opgepakt, enkel en alleen op last van Interpol-signalerings? Zo ja, hoe vaak is dit voorgekomen in 2012 en 2013? In welke mate betrof het erkende vluchtelingen c.q. mensenrechtenactivisten? In hoeverre zijn erkende vluchtelingen en mensenrechtenactivisten, die op last van Interpol-signalerings zijn opgepakt, door Nederland uitgeleverd aan de regimes die hen willen vervolgen? Aan welke landen heeft uitlevering plaatsgevonden?

Welke mechanismen gebruikt Nederland teneinde de legitimiteit van Interpol-signalerings te controleren en op welke wijze wordt toezicht gehouden op de juistheid van die signalerings die in Nederland tot aanhoudingen van personen kunnen leiden?

¹ <http://www.radio1.nl/gemist-overzicht#> (Uitzending Bureau Buitenland, 1 december 2013, fragment start op 29.23).

Antwoord 2, 3 en 4

Een Interpolsignalering kan onder voorwaarden gelden als een verzoek om voorlopige aanhouding in afwachting van een uitleveringsverzoek. Een voorwaarde is dat er een uitleveringsverdrag geldt tussen Nederland en het signalerende land. Als daarvan sprake is, wordt een signalering in het nationale opsporingsregister opgenomen tenzij er contra-indicaties zijn. Contra-indicaties zijn bijvoorbeeld het feit dat de gezochte persoon een vluchtelingenstatus heeft en/of het vermoeden dat de persoon in kwestie zal worden vervolgd, gestraft of op andere wijze wordt getroffen in verband met zijn godsdienstige, levensbeschouwelijke of politieke overtuiging. Deze toetsing wordt bij elke signalering verricht, waarbij voor wat betreft de vluchtelingenstatus getoetst kan worden aan Nederlandse gegevens. Mocht na een aanhouding blijken dat iemand een door een buitenland verschaft vluchtelingenstatus heeft, dan volgt vrijlating. Uitlevering van vluchtelingen en mensenrechtenactivisten die bescherming genieten heeft zodoende niet plaatsgevonden en zal gelet op het voorgaande ook nimmer worden toegestaan. Uit de systemen van de politie kan niet worden afgeleid hoeveel of welke aanhoudingen hebben plaatsgevonden naar aanleiding van een Interpolsignalering.

Vraag 5

In hoeverre zijn de Nederlandse politie, het Openbaar Ministerie en de Ministeries van Buitenlandse zaken en van Veiligheid en Justitie betrokken bij, dan wel geïnformeerd voorafgaande aan, een aanhouding door Interpol van personen op Nederlands grondgebied?

Antwoord 5

Interpol houdt zelf geen mensen aan. De aanhouding op Nederlands grondgebied wordt altijd door de Nederlandse politie of marechaussee verricht met inachtneming van de Nederlandse wet- en regelgeving.

Vraag 6

Op welke wijze controleert de Europese Unie de legitimiteit van Interpol-signaleringsen?

Antwoord 6

De Europese Unie heeft geen rol in dit verband.

Vraag 7

Bent u bereid in Europees verband stappen te ondernemen teneinde misbruik van Interpol-signaleringsen tegen te gaan? Zo ja, kunt u aangeven welke acties u op welke termijn gaat uitvoeren?

Antwoord 7

In die gevallen waarin misbruik wordt gemaakt van het Interpol-kanaal, biedt Interpol zelf de mogelijkheid hiertegen op te treden. De Interpol-constitutie staat immers niet toe dat een signalering in de databanken wordt opgenomen indien deze op politieke gronden is uitgevaardigd. Op het moment dat Interpol strijdigheid met de Interpol-constitutie gewaar wordt, wordt de signalering door Interpol verwijderd. Daarnaast blijft Nederland per signalering een eigen toetsing verrichten zoals beschreven in mijn antwoord op vragen 2, 3 en 4. Ik zie hierbij geen rol voor de EU. Ik verwijs verder naar de reactie op het rapport van Fair Trials International over dit onderwerp, die ik zoals toegezegd aan uw Kamer zal zenden.²

² Toegezegd door de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie tijdens het AO JBZ-Raad van 4 december 2013.